

EXAMENREGLEMENT

atheneum / havo

2011 - 2012

Zwolle, september 2011

Betreft het examenjaar 2012

Met het uitreiken van dit examenreglement vervallen de
examenreglementen uit de voorgaande cursusjaren

ALGEMEEN

Artikel 1. Begripsbepalingen.

In dit reglement wordt verstaan onder:

"wet"	:	de wet op het voortgezet onderwijs.
"eindexamenbesluit"	:	eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO.
"directeur"	:	de algemeen directeur van de school.
"kandidaat"	:	een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
"examinator"	:	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak.
"examenstof"	:	de aan de kandidaat te stellen eisen.
"examenvaksectie"	:	alle examinatoren die hetzelfde vak examineren in de afdeling gedurende de betreffende schooljaren.
"secretaris"	:	een lid van de schoolleiding die door de directeur is aangewezen tot secretaris van het eindexamen.
"staatsexamen- commissie"	:	een commissie als bedoeld in artikel 60 van de wet.
"bevoegd gezag"	:	openbaar rechtspersoon openbaar onderwijs Zwolle en regio.
"gecommitteerde"	:	een gecommitteerde in de zin van artikel 36 van het eindexamenbesluit, belast met de uitvoering van de tweede correctie.
"inspectie"	:	de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de wet op het onderwijstoezicht.
"CEVO"	:	centrale examencommissie vaststelling opgaven als in artikel 39 van het eindexamenbesluit.
"IBG"	:	de Informatie Beheer Groep, genoemd in de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank.
"PTA"	:	programma van toetsing en afsluiting.

Artikel 2. Verantwoordelijkheden.

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur wijst een personeelslid van de school aan tot secretaris van het eindexamen van een afdeling.

Artikel 3. Indeling eindexamen.

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.

Artikel 4. Onregelmatigheden.

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt of zonder geldige redenen bij een examenonderdeel afwezig is geweest, kan de directeur maatregelen nemen.
 - a. Fraude tijdens (school)examens valt ook onder de term onregelmatigheid. Onder fraude wordt onder andere verstaan: (delen van) examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben; examenwerk van anderen inleveren; gebruik maken ongeoorloofde (digitale) hulpmiddelen; tijdens examens afkijken of overleggen met anderen; tijdens examen gelegenheid geven tot afkijken, aanwijzingen geven of krijgen bij toiletbezoek.
 - b. De toezichthouder meldt een kandidaat tijdens het (school)examen dat fraude geconstateerd is.

- c. De kandidaat mag in verband met zijn beroepsmogelijkheid het werk afmaken. Daartoe ontvangt hij een nieuw uitwerkblad. Op het oude blad wordt de reden van fraude vermeld.
 - d. Na afloop wordt de fraude gemeld bij de directeur (voor het centraal examen) of de teamleider (voor het schoolexamen) en volgt de procedure beschreven onder artikel 4 lid 3 en 4. Betreft het een schoolexamen dan kan beroep aangetekend worden bij de algemeen directeur, wiens uitspraak bindend is.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het verspelen van het recht op een herkansing voor een toets van het schoolexamen;
 - b. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen (of onderdelen van een toets bij het schoolexamen) van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - e. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen.
 3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid betreffende het centraal examen wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en aan de wettelijke vertegenwoordiger(s) van de kandidaat, indien deze minderjarig is.
 4. De kandidaat kan, indien het een onregelmatigheid bij het centraal examen betreft, tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Het postadres van de commissie is: Commissie van Beroep Eindexamens Thorbecke Scholengemeenschap, Dobbe 74 , 8032 JK Zwolle.
 5. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep, zoals vermeld in lid 4, binnen drie dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Artikel 5.

Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting.

1. Het bevoegd gezag stelt een examenreglement vast. Het examenreglement bevat in elk geval informatie over de maatregelen in artikel 4, en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen, de herkansing van het schoolexamen en de samenstelling van de commissie van Beroep.
2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de tijdvakken waarbinnen de toetsen aanvangen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen, de herkansing daaronder mede begrepen, de wijze van herkansing van het schoolexamen, alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het examenreglement en het PTA worden door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en bekend gemaakt aan de kandidaten.
4. Met het jaarlijks verstrekken van een nieuw examenreglement vervallen de examenreglementen uit voorgaande jaren.

SCHOOLEXAMEN

Artikel 6. Schoolexamen

1. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het centraal examen in het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 37 van het eindexamenbesluit

Artikel 7. Organisatie van het schoolexamen

1. Indien en voor zover het schoolexamen in een vak schriftelijk plaatsvindt, geschiedt de samenstelling en normering van de toets door de examenvaksectie. Als de examenvaksectie uit één examinator bestaat, geschiedt één en ander door deze examinator, zo mogelijk in overleg met één of meer docenten uit de vaksectie.
2. De examinator zorgt dat uiterlijk 5 schooldagen voorafgaand aan een schriftelijke toets het origineel van het te maken werk ingeleverd is om vermenigvuldigd te worden en dat de zwaarte van de weging van de verschillende onderdelen globaal op het te maken werk is aangegeven. De examinator levert uiterlijk 5 schooldagen na afloop van de toets het beoordelingsmodel in bij de teamleider.
3. Uiterlijk 5 schooldagen vóór de afname een toets wordt aan de kandidaten de precieze datum, het tijdstip en de plaats van afname van de toets opgegeven.
4. De mondelinge toetsen geschieden in aanwezigheid van een andere docent van de school of door vastlegging van het besprokene via opnameapparatuur. In uitzonderlijke gevallen kan de directeur in overleg met de secretaris en de examinator beslissen dat van dit artikel wordt afgeweken.
5. De kandidaat mag niet met potlood schrijven. Teken en (van grafieken e.d.) mag wel met potlood. Er mag geen gebruik gemaakt worden van correctiemiddelen (pen, lakstift e.d.).
6. Tassen, jassen, petten, mobiele telefoons en andere geluidsdragers of elektronische communicatiemiddelen mogen niet in het toetslokaal aanwezig zijn.
7. Bij een toets van één uur mogen kandidaten niet eerder vertrekken. Bij een toets van twee uur mogen kandidaten groepsgewijs vertrekken na één lesuur. Het laatste kwartier mogen kandidaten niet meer vertrekken.
8. De kandidaat plaatst op elk blad afzonderlijk zijn naam op de plaats die daarvoor is aangegeven. De kandidaat ziet er zelf op toe, dat alle antwoordbladen en bijlagen worden ingeleverd.
9. Aan het einde van de afname van de toets controleert de toezichthouder of van alle kandidaten het werk is ingenomen.

Artikel 8. Te laat komen of verhindering tijdens het schoolexamen

1. a. Een kandidaat die binnen de toegestane tijds marge na aanvang van een schriftelijke toets te laat komt mag tot die toets worden toegelaten, na melding bij de teamleider. De tijds marge is bij een toets van één lesuur een kwartier en bij een toets van twee lesuren uiterlijk een half uur. De eindtijd blijft onveranderd tenzij in overleg met de teamleider anders besloten wordt. Kandidaten die na de toegestane tijd te laat komen worden aangemerkt als verhinderde kandidaten (zie artikel 8 lid 2).
b. Bij mondelinge toetsen bestaat geen tijds marge om te laat te komen. Kandidaten moeten op de aangewezen tijd aanwezig zijn. Kandidaten die na de aangewezen tijd te laat komen worden aangemerkt als verhinderde kandidaten (zie artikel 8 lid 2).
2. Als een kandidaat verhinderd is een toets van het schoolexamen bij te wonen (door ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid), moet dit telefonisch of schriftelijk vóór of op de dag van de toets (vóór de aanvang van de toets) gemeld worden aan de teamleider.
3. Zodra de betreffende kandidaat weer op school komt, dient hij een verklaring voor zijn absentie, ondertekend door één der ouders of verzorgers, in te (laten) leveren bij de teamleider, die de rechtmatigheid beoordeelt.
4. Een kandidaat die in gebreke blijft uitvoering te geven aan het gestelde in artikel 8 lid 2 en/of 3, wordt geacht onwettig afwezig te zijn en zich daarmee aan een onregelmatigheid schuldig te hebben gemaakt (zie artikel 4 lid 2). De betreffende toets wordt beoordeeld met het cijfer 1. Indien mogelijk kan de kandidaat de toets herkansen.
5. a. Een kandidaat kan ziek of onpasselijk worden kort voor aanvang van de toets. Het uitgangspunt is dat eenmaal gemaakt werk om die reden achteraf niet ongeldig verklaard kan worden. De kandidaat moet voor aanvang van de toets kenbaar maken de toets wel of niet te maken.
b. Een kandidaat kan ziek of onpasselijk worden tijdens de toets. De teamleider overlegt of de kandidaat later op de dag het werk kan voortzetten. De kandidaat blijft de tussentijdse tijd in quarantaine. Mocht een kandidaat het werk op dezelfde dag niet voort kunnen zetten dan kan de teamleider het werk ongeldig verklaren. De kandidaat is verplicht de betreffende toets in te halen.

Artikel 9. Beoordeling van het schoolexamen.

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. Indien een vak niet afgesloten wordt met een centraal examen wordt het (eind)cijfer van het schoolexamen zo nodig bepaald uit het gewogen gemiddelde van meerdere deelcijfers door in 2 stappen rekenkundig af te ronden.
4. In afwijking van het eerste lid, worden het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding beoordeeld als "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
5. De handelingsdelen dienen naar behoren afgerond te zijn voordat er aan het centraal examen kan worden deelgenomen.
6. De kandidaat is verplicht bij praktische opdrachten, handelingsdelen en het profielwerkstuk eigen werk te leveren of te tonen.
7. Elk onderdeel van het schoolexamen wordt beoordeeld door de eigen examinator; in sommige gevallen na overleg met een andere docent van de school.
8. De kandidaat die een handelingsdeel voor een vak niet binnen de gestelde termijn afrondt, wordt niet toegelaten tot een toets in dat vak in de eerstvolgende toetsweek. Deze toets moet ingehaald worden op de herkansingsdag. De leerling verspeelt hierdoor wel het recht op herkansing in dat vak uit de betreffende periode (artikel 4 lid 2). De leerling dient op school de opdracht alsnog af te ronden vóór de herkansingsdag, om de toets alsnog te mogen maken.

Artikel 10. Verwerking schoolexamenresultaten

1. Elk cijfer of een andere beoordeling, die voor het schoolexamen meetelt, wordt de kandidaat door de examinator uiterlijk 5 schooldagen na de toetsafname (of na afloop van de toetsweek) meegedeeld.
2. De examinator geeft de cijfers dan wel de andere beoordelingen ten spoedigste (schriftelijk) door aan de secretaris.
3. De secretaris laat de leerlingenadministratie alle per kandidaat behaalde cijfers en andere beoordelingen van afgesloten onderdelen vastleggen en het vastgelegde rapporteren aan de kandidaat. Daartoe krijgt de kandidaat na elke toetsperiode een schriftelijke rapportage van de behaalde resultaten, de afgesloten handelingsdelen, praktische opdrachten en, indien van toepassing, het resultaat van het profielwerkstuk. Samen met de examinator worden de cijfers en andere beoordelingen gecontroleerd. Fouten of onvolkomenheden dient de examinator terstond te melden bij de secretaris.

Artikel 11. Bezwaren tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel

1. Als de kandidaat bezwaar maakt tegen de beoordeling, bespreekt hij zijn bezwaar met de betreffende examinator. Bij aanhoudend bezwaar voert de desbetreffende examinator altijd ruggespraak met een sectiegenoot.
2. Als een vergelijk uitblijft, leggen de examinator en/of de kandidaat het probleem voor aan de teamleider van de kandidaat. Mocht ook dan een vergelijk uitblijven, dan bestaat er een beroepsmogelijkheid.
3. Het geschil kan door de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) schriftelijk en beargumenteerd voorgelegd worden aan de directeur. Dit dient binnen 10 schooldagen na bekendmaking van de beoordeling te gebeuren. De directeur nodigt de betrokken examinator uit ook schriftelijk zijn opvattingen weer te geven en gaat vervolgens na, of de examinator redelijkerwijs tot zijn beoordeling gekomen is. De directeur kan de kandidaat, de examinator of derden horen. De uitspraak van de directeur is bindend.

Artikel 12. Teruggave schoolexamenwerk

1. Het schoolexamenwerk wordt bewaard in het examendossier. De kandidaat beheert zelf dit deel van het examendossier. Het gemaakte werk worden aan de kandidaat ter hand gesteld, nadat de termijn in lid 3 van artikel 11 is verstreken en er geen gebruik is gemaakt van de geboden beroepsmogelijkheid. Het werk voor praktische opdrachten of handelingdelen wordt na beoordeling niet teruggegeven, maar wordt door de examinator beheerd. De school beheert de cijfers en andere beoordelingen.

Artikel 13. Herkansingsregeling

1. Een kandidaat op vwo of havo mag per periode (kwartiel) één toets uit die periode herkansen.
2. Indien een kandidaat in een kwartiel geen gebruik maakt van zijn recht op herkansing kan hij van dit recht in een ander kwartiel van het betreffende schooljaar gebruik maken en zo eventueel twee toetsen herkansen. Het recht op een extra herkansing geldt tot het einde van het betreffende schooljaar.
3. Examendossiertoetsen vallen altijd onder de herkansingsregeling. Dat geldt ook voor voortgangstoetsen uit de toetsweek. De overige voortgangstoetsen hebben alleen een herkansingsmogelijkheid als dat in het PTA is vermeld. (Zie ook 13.6)
4. Het profielwerkstuk en de handelingsdelen kunnen niet herkanst worden.
5. Per leerjaar mag er één praktische opdracht worden herkanst. Dat geldt alleen voor praktische opdrachten, die meetellen voor het examendossier of waarvan de herkansingsmogelijkheid in het PTA is aangegeven. Deze herkansing vindt plaats in de week na de laatste toetsweek.
6. Een kandidaat, die met geldige reden (ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid) afwezig geweest is en één toets, waarvoor de herkansingsregeling geldt, heeft gemist, behoudt de mogelijkheid om, naast de in te halen toets, nog één andere toets te herkansen. Deze mogelijkheid vervalt, als er in één kwartiel twee of meer toetsen gemist zijn.
7. Het inhalen van handelingsdelen en van toetsen zonder herkansingsmogelijkheid wordt door de vaksectie geregeld.
8. Herkansen en inhalen van toetsen vindt plaats op een door de secretaris vastgestelde dag.
9. Bij afwezigheid van een leerling op de herkansingsdag, om welke reden dan ook, vervalt het recht op herkansing.
10. Voor alle bovengenoemde herkansingsmogelijkheden geldt dat het hoogste (eind)cijfer telt.

Artikel 14. Eindbeoordelingen schoolexamen

1. De examinerator levert de eindbeoordelingen en het overzicht van de afgesloten handelingsdelen van het schoolexamen tenminste 5 schooldagen voor de aanvang van het centraal examen in bij de secretaris.
2. Tenminste 3 schooldagen voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
 - a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
 - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld

CENTRAAL EXAMEN

Artikel 15. Tijdvakken centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door de staatsexamencommissie.
4. De minister van OC&W kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het eindexamen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door de staatsexamencommissie.

Artikel 16. Afname centraal examen

1. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van, door het CEVO vastgestelde, errata.
3. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
4. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. De eindtijd blijft onveranderd tenzij in overleg met inspectie vanwege een geldige reden anders besloten wordt. Is er geen contact mogelijk dan neemt directeur zelf een beslissing.
5. Een kandidaat die meer dan 30 minuten na aanvang van de zitting te laat komt, mag niet meer tot het examen worden toegelaten. Er is dan sprake van verhindering. Zie artikel 17.

6.
 - a. Een kandidaat kan ziek of onpasselijk worden kort voor aanvang van het examen. Het uitgangspunt is dat eenmaal gemaakt werk om die reden achteraf niet ongeldig verklaard kan worden. De kandidaat moet voor aanvang van het examen kenbaar maken het examen wel of niet te maken.
 - b. Een kandidaat kan ziek of onpasselijk worden tijdens het examen. De directeur overlegt of de kandidaat later op de dag het werk kan voortzetten. De directeur overlegt hierover met de inspectie. De kandidaat blijft de tussenliggende tijd in quarantaine. Mocht een kandidaat het werk op dezelfde dag niet voort kunnen zetten dan verzoekt de directeur de inspectie het werk per omgaande ongeldig te verklaren. De kandidaat wordt voor het betreffende examen verwezen naar het volgende tijdvak.
7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
8. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door of vanwege de directeur, tenzij door de CEVO ander papier is verstrekt.
9. De kandidaat mag niet met potlood schrijven Tekenen (van grafieken e.d.) mag wel met potlood. Er mag geen gebruik gemaakt worden van correctiemiddelen (pen of lakstift).
10. Tassen, jassen, petten, mobiele telefoons en andere (digitale) geluidsdragers of elektronische communicatiemiddelen mogen niet in de examenzaal aanwezig zijn.
11. Gedurende het examen is het de kandidaat niet geoorloofd om zonder toestemming van één van toezichthouders de examenzaal te verlaten.
12. Tijdens het eerste uur en het laatste kwartier is het niet toegestaan de examenzaal te verlaten.
13. De kandidaat plaatst op elk blad afzonderlijk zijn naam op de plaats die daarvoor is aangegeven. De kandidaat ziet er zelf op toe, dat alle antwoordbladen en bijlagen worden ingeleverd.
14. De kandidaat levert zijn werk bij één van toezichthouders in, welke het tijdstip van inname noteert. Aan het einde van de zitting controleert één van de toezichthouders of van alle kandidaten het werk is ingenomen.

Artikel 17. Verhinderung centraal examen.

1. Indien een kandidaat om een geldige reden (ziekte of een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid), ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen met ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.
2. Op een kandidaat die geen geldige reden heeft voor verhinderung, is een van de maatregelen bij onregelmatigheden van toepassing. Zie artikel 4 lid 2.
3. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak met geldige reden verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
4. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk, door tussenkomst van de directeur, aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie.
5. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de directeur.

Artikel 18. Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de behaalde score voor het centraal examen vast. Daartoe noteert de examinerator de toegekende punten per vraag voor de linkerkantlijn. Komen zij bij het vaststellen van de score niet tot overeenstemming dan wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt bij de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. Zijn beoordeling is bepalend voor de toegekende score.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de in het eerste lid bedoelde score met inachtneming van de door de CEVO gegeven regels voor de omzetting van de scores in cijfers.

UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 19. Eindcijfer eindexamen.

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste volzin, niet

een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond

3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 20. Vaststelling uitslag.

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 21.
2. De uitslag luidt 'geslaagd voor het eindexamen' of 'afgewezen voor het eindexamen'.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 21. Uitslag.

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd:
 - a. indien het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is,
 - b. indien hij:
 1. voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 3. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, dan wel
 4. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt
 - c. indien geen van de eindcijfers van onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager is dan 4, en
 - d. indien de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, zijn beoordeeld als «voldoende» of «goed» .
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak: voor het havo maatschappijleer en het profielwerkstuk en voor vwo ook algemene natuurwetenschappen.
3. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
4. Zodra de, op grond van het in het eerste lid en tweede lid bepaalde, uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze tezamen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 22 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag, indien artikel 22, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 22. Herkansing centraal examen.

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de eindcijfers zijn bekendgemaakt, het recht in het tweede tijdvak of indien artikel 17, eerste lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen.
2. De kandidaat stelt de directeur vóór een, door deze laatste te bepalen, dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 21 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat medegedeeld.

Artikel 23. Diploma en cijferlijst.

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,

- c. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel,
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken,
 - e. de uitslag van het eindexamen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop alle vakken zijn vermeld, die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken.
 3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
 4. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 24 Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, vrijstellingsbewijzen en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring, dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door de IBG worden verstrekt.

OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 25 Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur
 - b. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 26 Bewaren examenwerk

1.
 - a. Het werk van het centraal examen van de kandidaten en de lijsten bedoeld in artikel 56 van het eindexamenbesluit worden gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
 - b. Inzage kan alleen na toestemming door de directeur, die er voor zorg draagt, dat dit onder toezicht gebeurt.
 - c. Bij de inzage vindt geen discussie plaats over het toegekende aantal punten. Het werk mag niet gekopieerd worden.
 - d. Een kandidaat kan op basis van het ingekeken werk geen bezwaar maken bij de Commissie van Beroep tegen de beoordeling van het gemaakte werk. De correcte beoordeling is gewaarborgd door het inschakelen van een tweede corrector.
2. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van de staatsexamencommissie centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij de voorzitter van die commissie.

Artikel 27.**Slotbepaling**

In gevallen, waarin deze regeling niet voorziet, beslist de directeur, na overleg met de secretaris(sen) en met inachtneming van de voorschriften zoals gegeven in het eindexamenbesluit.